

Granskning av förebyggande insatser för barn och ungdomar

Rapport

Tjörns kommun

KPMG AB

2021-02-08

Antal sidor 12

Antal bilagor

Tjörns kommun

Granskning av förebyggande insatser för barn och ungdomar

2021-02-08

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod	4
2.4	Lagar som styr verksamheten	4
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Mål och organisation	6
4	Slutsats och rekommendationer	12

1 Sammanfattning

Vi har av Tjörns kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens rutiner kring förebyggande insatser för barn och unga. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Socialtjänsten i varje kommun ska verka för att barn och unga växer upp under trygga förhållanden. Förebyggande arbete har en central betydelse i kommunens arbete för att se till att barn och deras familjer vid behov får tillgång till stöd och skydd.

Syftet med granskningen är att konstatera om kommunen har fungerande rutiner kring förebyggande insatser för barn och unga.

Enligt vår bedömning har de tre nämnderna barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden samverkat väl och gemensam stått bakom och utformat förebyggande insatser. Det finns en rad förebyggande insatser som riktar sig till barn och unga. Vi bedömer att det finns ett rikt utbud i förhållande till kommunens storlek. I granskningen framkommer dock att styrningen av arbetet behöver tydliggöras då vi bedömer den som något otydlig.

Vi har vidare funnit att det inte sker någon systematisk uppföljning av effekterna av insatserna som erbjuds och därmed anser vi att resultatet av insatserna behöver utvärderas tydligare för att säkerställa att insatserna är rätt anpassade för kommunens behov.

För att satsningar ska kunna ske på ett långsiktigt och strategiskt sätt anser vi att det är av vikt att en kommunövergripande behovsanalys genomförs, för att säkerställa att insatserna är rätt anpassade för behoven i kommunen på kort och lång sikt.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att de granskade nämnderna i huvudsak har fungerande rutiner kring förebyggande insatser för barn och unga.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi nämnderna och kommunstyrelsen att:

- Tydliggöra styrningen av de förebyggande insatserna
- Genomföra kommunövergripande behovsanalys.
- Följa upp och utvärdera insatsernas resultat

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Tjörns kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens rutiner kring förebyggande insatser för barn och unga. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Socialtjänsten i varje kommun ska verka för att barn och unga växer upp under trygga förhållanden. Förebyggande arbete har en central betydelse i kommunens arbete för att se till att barn och deras familjer vid behov får tillgång till stöd och skydd.

Socialnämnden ska bedriva uppsökande verksamhet och annat förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga far illa, men även barn och utbildningsnämnden har ett liknande ansvar. Barn till föräldrar eller vårdnadshavare med missbruk, psykisk sjukdom, eller där våld förekommer har en ökad risk att utveckla psykiska problem och det är av särskild vikt att skydda denna grupp genom förebyggande insatser. I arbetet med barn som riskerar att fara illa eller utvecklas ogynnsamt är kommunala verksamheter skyldiga att samverka med bland annat hälso- och sjukvården och polisen m.fl. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för att samverkan kommer till stånd. I de fall kommunens förebyggande insatser uteblir eller samverkan inte kommer till stånd riskerar barn och unga fara illa.

Med anledning av ovanstående drar kommunens revisorer slutsatsen i sin riskanalys, att socialnämndens, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämndens rutiner avseende förebyggande insatser för barn och unga behöver granskas.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen syftar till att konstatera om kommunen har fungerande rutiner kring förebyggande insatser för barn och unga.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har kommunen förebyggande insatser riktade till barn och deras familjer?
- Hur är insatserna organiserade?
- Sker samverkan mellan de olika nämnderna och med andra myndigheter utanför kommunen?
- Hur sker styrning och uppföljning av insatserna?

Granskningen ska sätta visst fokus på barn 0-6 år.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

Vi kommer att bedöma om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Skollagen
- Socialtjänstlagen

— Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer med socialchef och med processledare barn och unga. Därutöver har granskningen bestått av dokumentstudier och avstämningar av skriftligt material.

Rapporten är faktakontrollerad av de intervjuade.

2.4 Lagar som styr verksamheten

Socialtjänstlagen

Till socialnämndens uppgifter hör att göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen. Det innebär att socialtjänsten ska medverka i samhällsplaneringen och i samarbete med andra samhällsorgan, organisationer, föreningar och enskilda främja goda miljöer i kommunen samt informera om socialtjänsten i kommunen. Därutöver ska socialtjänsten genom uppsökande verksamhet och på annat sätt främja förutsättningarna för goda levnadsförhållanden, svara för omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård, ekonomisk hjälp och annat bistånd till familjer och enskilda som behöver det. När det är lämpligt ska nämnden samverka med andra samhällsorgan och med organisationer och andra föreningar.

Socialnämnden ansvarar för att det finns tillgång till öppna insatser för att kunna möta barns, ungas och vårdnadshavares olika behov och ska:

- verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden och i nära samarbete med hemmen främja en allsidig personlighetsutveckling och en gynnsam fysisk och social utveckling hos barn och unga,
- bedriva uppsökande verksamhet och annat förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga far illa,
- aktivt arbeta för att förebygga och motverka missbruk bland barn och unga av alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel eller beroendeframkallande medel samt dopningsmedel,
- aktivt arbeta för att förebygga och motverka missbruk av spel om pengar bland barn och unga,
- tillsammans med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs, uppmärksamma och verka för att barn och unga inte vistas i miljöer som är skadliga för dem,
- med särskild uppmärksamhet följa utvecklingen hos barn och unga som har visat tecken till en ogynnsam utveckling,
- i nära samarbete med hemmen sörja för att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver och, om barnets eller den unges bästa motiverar det, vård och fostran utanför det egna hemmet,

- Socialnämnden ska i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs.

Nämnden ska aktivt verka för att samverkan kommer till stånd.

Skollagen

Skolan ska tillhandahålla förebyggande och hälsofrämjande elevhälsa. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I skollagen finns bestämmelser om samverkan i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa. Av bestämmelsen framgår att huvudmannen och den som är anställd i sådan verksamhet, på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa, ska samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs.

Förebyggande insatser

Förebyggande insatser kan beskrivas och kategoriseras på olika sätt. Vilka begrepp som används varierar över tid och mellan olika verksamhetsområden. Inom socialtjänsten används bl.a. begreppen universell, selektiv, respektive indikerad prevention.

Med universell prevention menas förebyggande insatser som riktar sig till alla i en population utan någon gemensam riskfaktor.

Selektiv prevention är förebyggande insatser som riktar sig till grupper utifrån någon gemensam riskfaktor. Indikerad prevention är insatser som riktar sig till personer som har uppmärksammade problem. Gränsen mellan indikerad prevention och tidig behandling kan vara svår att dra.

De begrepp som ligger till grund för socialtjänstlagen och indelningen av socialtjänstens insatser i olika huvudfunktioner är följande:

- **Strukturinriktade insatser** syftar till en god samhällsmiljö. Hit räknas medverkan i samhällsplaneringen, arbete med sociala problem i samhället och uppsökande verksamhet.
- **Allmänt inriktade insatser** är generellt utformade sociala insatser som riktar sig till grupper av individer såsom barn, funktionshindrade, missbrukare, äldre etc.
- **Individuellt inriktade insatser** avser insatser direkt anpassade till den enskildes behov. Dit räknas bland annat ekonomisk hjälp, upplysningar, samtal och rådgivning.

Insatser på **samhällsnivå** syftar till en god samhällsmiljö. Hit räknas socialtjänstens medverkan i samhällsplanering och insatser som riktar sig till alla i en population. Det kan också vara uppsökande verksamhet, samhällsarbete eller att socialtjänsten lokaliserar delar av sin verksamhet på familjecentraler, ungdomsmottagningar eller öppna förskolan.

Insatser på **grupp**nivå riktar sig till grupper och individer som vistas i riskmiljöer eller bedöms tillhöra någon riskgrupp. Det kan vara ungdomar i ett visst bostadsområde, barn till föräldrar med psykisk ohälsa eller äldre med svagt socialt nätverk. Insatserna kan till exempel vara råd och stöd, olika typer av gruppverksamheter eller riktade informationsinsatser.

Insatser på **individ**nivå är utformade utifrån en specifik individs behov. Det kan vara tidiga insatser och särskilt stöd till barn som uppvisar problembeteenden eller till föräldrar som har svårt att klara sin föräldraroll. Det kan också handla om återfallsprevention när det gäller brottslighet eller missbruks- och beroendeproblematik samt om individuella insatser inom ramen för ett salutogent arbetssätt.

3 Resultat av granskningen

3.1 Mål och organisation

Tjörns kommun har utformat en verksamhetsplan för folkhälsa och social hållbarhet utifrån ett samverkansavtal med Västra hälso- och sjukvårdsnämnden (HSNV inom Västra Götalandsregionen). Avsikten med avtalet är att underlätta det tvärssektoriella samarbetet för att få ett bättre resursutnyttjande och större genomslagskraft för gemensamma folkhälsoinsatser.

Kommunen har antagit en strategi för folkhälsa och social hållbarhet för perioden 2019-2026. Strategin fastställer att kommunens arbete ska utgå från Agenda 2030, de nationella folkhälsopolitiska målen, hälsans bestämningsfaktorer samt regionala och lokala styrdokument. Folkhälsostrategen har en strategisk och samordnande roll medan det operativa arbetet sker ute i verksamheterna. Nedan presenteras insatser som avser barn och unga som planeras att genomföras under 2020:

Det tidiga livet

Samordna föräldraskapsstöd. En översikt över kommunens föräldraskapsstöd behöver göras.

En översyn kring arbetet med att identifiera barn i riskzon med resurssvaga föräldrar där barnen riskerar att utveckla ohälsa och/eller utanförskap bedrivs. Syftet är att säkerställa att erbjuda dem riktade insatser.

Kunskap, kompetens, utbildning

Arbete med tidiga insatser som främjar barn och ungas fullföljda studier, (definieras som att bli behörig till och gå ut gymnasiet) och motverka studieavbrott. Under 2020 är ambitionen att kartlägga vad som görs och om det finns behov för att utveckla och systematisera arbetet med elever i årskurs 5-9 som riskerar att inte bli behöriga till gymnasiet.

Under året ska det även följa upp och utvärdera arbete med YAM (Youth aware of mental health) och MHFA (Mental Health First Aid).

Övriga insatser som främjar fullföljda studier är fysisk och psykisk hälsa, tex levnadsvanor och fysisk aktivitet. Trafikfrågor som är knutna till fysisk aktivitet och möjlighet att ta sig fram utan fordon i samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen.

Arbetet avser att uppfylla trafikstrategins mål gällande folkhälsa och social hållbarhets mål gällande fysisk aktivitet. Flera hållbarhetsdimensioner omfattas.

Folkhälsostateg ska stötta i det drogforebyggande arbetet ANDT (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar) genom samverkansgruppen. Aktiviteter, föreläsningar i ämnet kommer att anordnas. Kommunen medverkar i kampanjen "Tänk om" som länsstyrelsen anordnar kopplat till langning av alkohol. Handlingsplan för ANDT arbetet ska tas fram enligt Strategin för folkhälsa och social hållbarhet. En analys av resultatet från CANs undersökning (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning). Ett arbete för att få till Brå organisationen planeras under året. (Råd för brottsforebyggande arbete)

Jämställdhets och jämlikhetsarbete

Undersöka möjligheten till att föra in våldspreventivt program i åk 9 på en av skolorna. Samordna och driva arbetet mot våld i nära relation genom samverkansgruppen och utföra olika våldsforebyggande och främjande aktiviteter, föreläsningar mm.

3.1.1 Styrning och ledning av folkhälsoarbete och förebyggande insatser

Arbetet med folkhälsa och social hållbarhet har en politisk styrning och bedrivs strategiskt i Tjörns kommun genom ett lokalt råd för folkhälsofrågorna, *Rådet för hälsa och hållbar utveckling*. I rådet sitter förtroendevalda från kommunens alla nämnder och två förtroendevalda från Hälso- och sjukvårdsnämnd västra, HSNV . Rådet är politiskt sammansatt med undantag för kommunens folkhälsostrateg och avdelningschef kommunkansliet. Den övergripande uppgiften för Rådet för folkhälsa och hållbar utveckling i Tjörns kommun är att initiera, samordna och utvärdera folkhälsoinsatser utifrån ett befolknings- och ett samhällsinriktat perspektiv. Folkhälsostrategen är rådets tjänsteperson och ska vara en stödjande funktion för ett aktivt hälsofrämjande och förebyggande arbete i Tjörns kommun. Folkhälsostrategen är organiserad under kommunkansliet.

SOS-gruppen (strategisk samverkansgrupp) är en tvärssektoriell samverkansgrupp med avdelningschefer, alla förvaltningar utom samhällsbyggnadsförvaltningen är representerad samt Tjörns bostadsbolag TBAB. Processledare för barn och unga håller ihop och ansvarar för arbetsgruppens arbete. Gruppen har i sitt uppdrag att utforma strategisk samverkan kring kommunens arbete med och för barn och unga, och utifrån detta ta beslut inom given ram och mandat. Gruppen ska snabbt kunna mobilisera gränsöverskridande samarbeten vid akuta behov. Det mesta av mål som sätts upp avseende folkhälsoarbete och förebyggande arbete drivs genom SOS-gruppen. Gruppen ansvarar också för att samordna prioriteringar och målsättningar utifrån Tjörns barn- och ungdomsplan och utarbeta ett förslag till aktivitetsplan årligen. Till gruppen finns två ungdomssamordnare knutna som är en del av den operativa armen ut i verksamheterna. Polisen har ingått ett sk medborgarlöfte med kommunen. Medborgarlöfte är ett avtal om samverkan som ingås mellan polismyndigheten och kommunen. Representanter från Polismyndigheten i Västra Götaland, Polisområde Storgöteborg deltar vid gruppens möten enligt överenskommelse i samverkansavtalet. Andra aktörer adjungeras till gruppen vid behov.

SOS-gruppen anses vara en förutsättning för tvärssektoriell samverkan och beskrivs vara unik i jämförelse med andra kommuner. Utöver det samordnade ansvaret ansvarar gruppen också för att följa upp, sammanställa och återrapportera de kommungemensamma aktiviteterna till årsredovisningen samt omvärldsbevaka och utifrån detta och ge förslag till utveckling av kommunens arbete med och för barn och unga. En kontinuerlig återkoppling av gruppens arbete och analyser görs till förvaltningscheferna.

Arbetet med styrning av gruppens arbete och övrigt förebyggande arbete och koppling till Rådet för hälsa och social hållbarhet (politiskt råd) håller på att utvecklas och samordnas på ett tydligare sätt. Detta beskrivs inte ha fungerat ultimt då SOS-gruppen inte haft en tydlig styrgrupp. Kommunledningsgruppen anses kunna utgöra styrgrupp men det anses finnas behov av utveckling och förtydligande av uppdraget. Ett politiskt uppdrag från kommunstyrelsen fattades under 2020 om att utreda en förbättrad samordning och styrning av det förebyggande arbetet. Uppdraget kommer att genomföras under 2021.

3.1.2 Kommunens förebyggande insatser

I intervjuerna beskrivs att det är en styrka att strategin för folkhälsoarbete och är gemensam för kommunens nämnder och att förebyggande insatser till barn och unga samordnas i gemensamma mål.

Utifrån kommunens storlek beskrivs Tjörn satsa förhållandevis mycket resurser på förebyggande insatser i olika former och det finns ett stort politiskt intresse för folkhälsofrågor. Företrädare för verksamheten anser ändå att det finns behov av att se över organisationen och uppföljningen för att kommunens insatser ska matcha invånarnas behov så bra som möjligt. Som tidigare beskrivits har Kommunstyrelsen gett i uppdrag att se över organisationen i syfte att förbättra samordning och styrning av det förebyggande arbetet i kommunen. I dagsläget utförs en rad förebyggande insatser till barn och unga. Nedan presenteras ett utdrag:

SOS-gruppens insatser

YAM, åk 9 (Youth awareness mental health) som är en hälsofrämjande och preventiv insats för att förbättra den psykiska hälsan. Utförs av skolans elevhälsa och ungdomssamordnarna gemensamt.

Tanke och hälsa, åk 8. En metod för att fånga upp och hjälpa unga i riskzonen för depression. Utförs av skolans elevhälsa och ungdomssamordnarna gemensamt.

MHFA- Första hjälpen för psykisk hälsa. Utförs av skolans elevhälsa och ungdomssamordnarna gemensamt.

Stöd i ANDT arbete på skolorna, ANDT information på föräldramöten. Utvecklingsarbetet av trygghetsarbetet. Utförs av ungdomssamordnarna

Socialnämndens insatser

Socialnämndens öppenvårdsteam erbjuder insatser utan att beslut om insats och efter utredning har fattats. Insatser utan beslut om insats kan exempelvis vara som utförs av familjebehandlarna eller gruppverksamhet via anhörigkonsulenten.

Tjörns kommun

Granskning av förebyggande insatser för barn och ungdomar

2021-02-08

Föräldrastöd nyanlända- älskade barn. Utförs av Integrationsenheten i samverkan med folkhälsostrategen och svenska kyrkan.

Universellt föräldrastöd "Aktivt föräldraskap".

Två stödgrupper för barn och unga kommer att starta upp tidigt under 2021 efter en företagen utredning. Arbetet sker i samverkan med IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) med svenska kyrkan på Tjörn som huvudman. Stödgrupperna är för barn och ungdomar med föräldrar som missbrukar alkohol eller andra droger, eller har psykisk ohälsa och för barn och ungdomar som har separerade föräldrar.

Kultur- och fritidsnämndens insatser

Fritidscentra Delta och Häggvall genomför en rad aktiviteter till barn och unga. Verksamhetens aktiviteter utformas utifrån ungdomarnas önskan men också utifrån verksamhetens temaår Här presenteras några exempel på aktiviteter, Friday Free Gym, Gamingkväll, scenkonst, filmklubb, mat och bak etc.

Två ungdomssamordnare arbetar förebyggande, rådgivande och uppsökande med ungdomar och föräldrar. Ungdomssamordnarna arbetar både i skolan och på fritiden. De samarbetar med alla förvaltningar i kommunen, ungdomsmottagningen, polis och räddningstjänst med flera. De arbetar som ett stöd i skolan och planerade insatser kvällstid med att anordna aktiviteter och att vara vuxna förebilder. Ungdomssamordnarna arbetar aktivt för att ha kontakt med föräldrar.

Föräldracafé – stöd till tonårsföräldrar

Barn- och utbildningsnämndens insatser

Närvaroprojekt för att öka eleverns skolnärvaro vid oroande skolfrånvaro. I projektet samverkar skolan med socialtjänsten. Även SOS gruppen har detta som mål att öka skolnärvaron och är medverkande i projektet.

Uppföljningsuppdrag avseende det kommunala aktivitetsansvaret¹.

Tidigare har Västra Götalandsregionen och Tjörns kommun samverkat i en familjecentral där funktioner från båda huvudmännen samlokaliseras för en samverkan runt små barn 0-6 år. Familjecentralen innehöll MVC mödravård och BVC barnhälsovård från Västra Götalandsregionen och öppen förskola från kommunens barn- och utbildningsnämnd samt kuratorsstöd 50 % tjänst från socialtjänsten. Samarbetet upphörde under sommaren 2020 och beskrivs bero på att kostnaden för verksamheten ansågs vara för hög. När barn- och utbildningsnämnden beslutade sig för att avsluta samarbetet gjorde även socialtjänsten det.

3.1.3 Uppföljning och rapportering

Resultatet av SOS-gruppens arbete presenteras i årsbokslutet. Målen för folkhälsoarbetet delas av fyra förvaltningar (barn- och utbildningsnämnden, kultur och

¹ Det kommunala aktivitetsansvaret omfattar ungdomar som inte har fyllt 20 år, har fullgjort sin skolplikt eller har blivit folkbokförda i landet efter skolpliktig ålder, inte går i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning, inte har en gymnasieexamen, ett gymnasiesärskolebevis eller fullföljd motsvarande utbildning med godkänt resultat.

Tjörns kommun

Granskning av förebyggande insatser för barn och ungdomar

2021-02-08

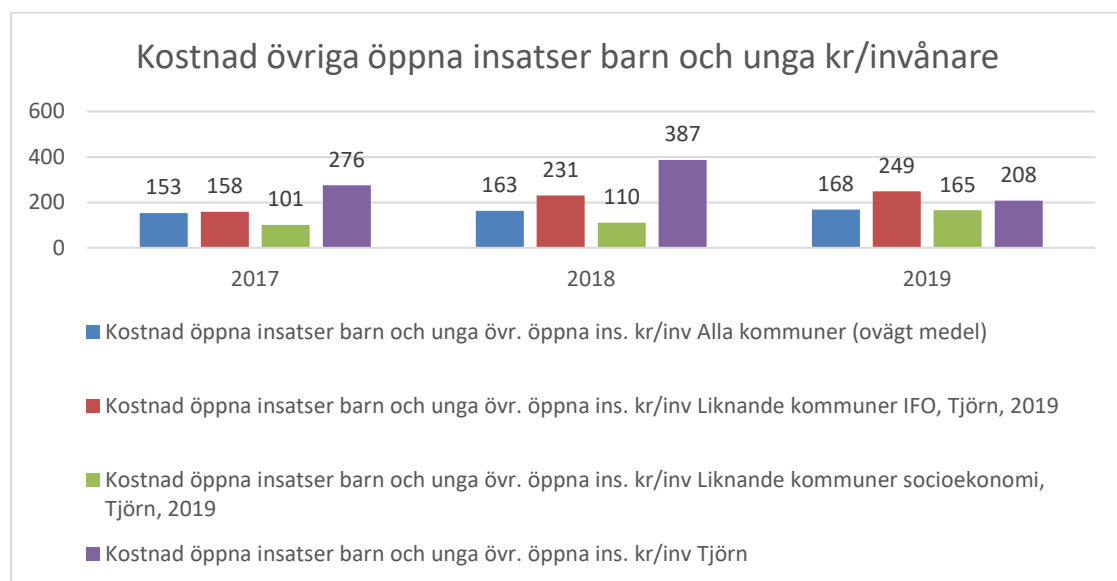
fritidsnämnden, socialnämnden samt samhällsbyggnadsnämnden. Dessa följs upp i respektive nämnds delårsuppföljning i tertial 1 och tertial 2 och i årsbokslutet. Därefter rapporteras nämndernas bokslut till kommunstyrelsen.

Avtalet som finns mellan Tjörns kommun och regionen följs dels upp via folkhälsorådets politiska grupp, dels via kommunstyrelsen.

3.1.4 Statistiska jämförelser

Vi har gjort en statistikjämförelse mellan Tjörn, liknande kommuner avseende IFO, liknande kommuner avseende socioekonomi och medelkommunen i Sverige. Statistiken är hämtad från RKA, rådet för kommunala analyser och bygger på uppgifter som kommunerna rapporterat och som sammanställts.

Liknande kommuner IFO är: Bollebygd, Gagnef, Habo, Knivsta, Krokoms, Mörbylånga, Öckerö. Liknande kommuner socioekonomi är: Gällivare, Leksand, Mörbylånga, Säters, Trosa, Varberg, Öckerö

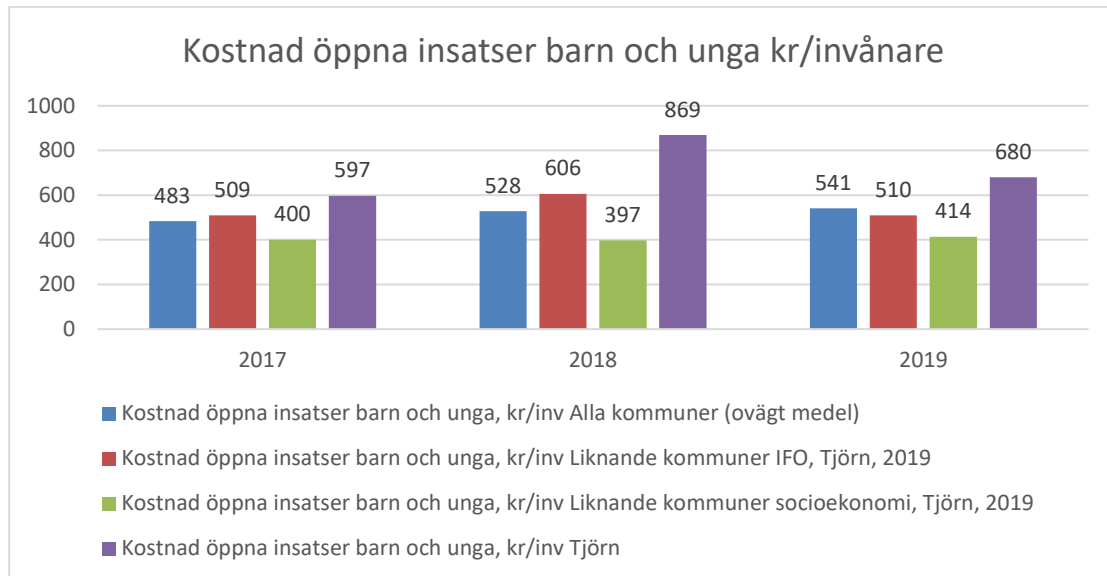

I ovanstående tabell framgår att kostnaden för övriga öppna insatser är något högre än medelkommunens och liknande kommuner socioekonomi men lägre än liknande kommuner IFO. Övriga öppna insatser definieras enligt följande; öppna insatser som ges till barn och ungdomar utan individuellt beslut och utan krav på inskrivning. Exempel är ungdomsmottagningar/ungdomscentrum, familjecentraler, föräldragrupper, öppna träfflokaler och övrig riktad verksamhet. Här redovisas även bidrag till föreningar och organisationer, t.ex. nattvandrare.

Tjörns kommun

Granskning av förebyggande insatser för barn och ungdomar

2021-02-08

Av ovanstående tabell framkommer att Tjörn har haft högst kostnader för öppna insatser till barn och unga av kommunerna i jämförelsen. Öppna insatser definieras individuellt behovsprövad öppen vård samt övriga insatser för barn och unga. För åren 2017 och 2019 är kostnaden ungefär den samma men för 2018 är kostnaden betydligt högre.

3.1.5 Bedömning

Enligt vår bedömning har de tre nämnderna barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden samverkat väl och gemensamt stått bakom och utformat förebyggande insatser till barn och unga. Det finns en rad förebyggande insatser som riktar sig till barn och unga. Vi bedömer att det finns ett rikt utbud i förhållande till kommunens storlek. I granskningen framkommer dock att styrningen av arbetet behöver tydliggöras då vi bedömer den som något otydlig. Under 2021 finns ett politiskt uppdrag från kommunstyrelsen kopplat till förbättrad samordning och styrning av det förebyggande arbetet, vilket vi välkomnar. För att säkerställa att uppdraget leder till en tydligare styrning avseende organisationen av förebyggande insatser anser vi att nämnderna bör följa resultatet av arbetet.

Vi har i rapporten beskrivit att kommunen erbjuder en rad insatser till barn och unga inom skolan, socialtjänsten och inte minst inom kultur- och fritidsverksamheten. Vi har dock funnit att det inte sker någon systematisk uppföljning av effekten av insatserna och därmed anser vi att resultatet av insatserna behöver utvärderas tydligare för att säkerställa att insatserna är rätt anpassade för behovet i kommunen.

Vi kan konstatera att det i dagsläget inte finns så mycket insatser som riktar sig till de mindre barnen och deras föräldrar. För barn mellan 0-6 år fanns tidigare ett samarbete med Västra Götalandsregionens verksamheter MVC (mödravård) och BVC (barnhälsovård) i form av familjecentral där kommunen stod för öppen förskola och kuratorsstöd. Under året har Barn- och utbildningsnämnden dragit sig ur samarbetet vilket innebär att öppna förskolan och kuratorsstödet från familjecentralen försvann.

Tjörns kommun

Granskning av förebyggande insatser för barn och ungdomar

2021-02-08

Det innebar att kommunen tappade en insats för de mindre barnen. Vi gör inte någon bedömning av beslutet i sig men för att satsningar ska kunna ske på ett långsiktigt och strategiskt sätt anser vi att det är av vikt att en kommunövergripande behovsanalys genomförs, för att säkerställa att insatserna är rätt anpassade för behoven i kommunen på kort och lång sikt.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen i huvudsak har fungerande rutiner kring förebyggande insatser för barn och unga.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi nämnderna och kommunstyrelsen att:

- Tydliggöra styrningen av förebyggande insatser
- Genomföra kommunövergripande behovsanalys.
- Följa upp och utvärdera insatsernas resultat

Datum som ovan

KPMG AB

Liz Gard
Certifierad kommunal revisor

Annelie Svensson
Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.